

Efekty kształcenia dla kierunku **Biotechnologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych i kompetencji inżynierskich.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada pogłębioną wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnianie procesów zachodzących w przyrodzie. Potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperyment biotechnologiczny oraz samodzielnie opisać i zinterpretować wyniki. Używa narzędzi statystycznych. Zna i rozumie ekologiczne, prawne i etyczne aspekty biotechnologii oraz aspekty ekonomiczne i organizacyjne funkcjonowania przedsiębiorstw biotechnologicznych. Ma pogłębioną wiedzę bioinformatyczną i posiada umiejętność jej stosowania w biotechnologii. Potrafi samodzielnie rozwijać swoje umiejętności i skorzystać z różnego typu danych, interpretować je i w komunikatywny sposób przedstawić zdobytą wiedzę. Posiada świadomość konieczności samokształcenia się. Posiada umiejętność prowadzenia prac badawczych z użyciem materiału biologicznego oraz obsługi aparatury badawczej i urządzeń technologicznych. Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej. Może być zatrudniony w placówkach naukowo-badawczych, firmach biotechnologicznych, laboratoriach diagnostycznych, laboratoriach kontrolnych. Jest przygotowany do założenia firmy biotechnologicznej. Jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) A – profil ogólnoakademicki
 - c) 2 – studia drugiego stopnia
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - g) P2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
 - h) InzA – efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich
 - i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku biotechnologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych i kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K2A_W01	Zna rozwiązania technologiczne wykorzystujące systemy biologiczne, żywe organizmy oraz ich pochodne do wytworzenia i modyfikowania produktów lub procesów.	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W03 P2A_W05
K2A_W02	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biotechnologii, modelowaniu i bioinformatyce.	P2A_W03 P2A_W06 P2A_W01 P2A_W02 InzA_W02
K2A_W03	Zna i rozumie etyczne aspekty manipulacji genetycznych i komórkowych.	P2A_W04 P2A_W05 P2A_W01 InzA_W03
K2A_W04	Zna złożone zjawiska i procesy biotechnologiczne.	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05 P2A_W03 P2A_W07 InzA_W01
K2A_W05	Ma wiedzę umożliwiającą opracowanie i optymalizację wybranych procesów biotechnologicznych.	P2A_W04 P2A_W01 P2A_W02 P2A_W03 P2A_W06 InzA_W01 InzA_W02
K2A_W06	Zna zasady ścisłego, opartego na danych empirycznych, interpretowania zjawisk i procesów biotechnologicznych.	P2A_W02 P2A_W07
K2A_W07	Ma wiedzę o złożoności powiązań w ekosystemach.	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W08	Ma wiedzę o biologicznych, ekonomicznych i społecznych uwarunkowaniach działań w biotechnologii.	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05 InzA_W03
K2A_W09	Zna korzyści i zagrożenia wynikające z produkcji oraz uwolnienia organizmów modyfikowanych genetycznie do środowiska.	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W10	Rozumie środowiskowe, ekonomiczne, prawne i społeczne uwarunkowania biotechnologii.	P2A_W01 P2A_W04 InzA_W03
K2A_W11	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.	P2A_W09
K2A_W12	Zna formy i procedury ochrony własności intelektualnej i przemysłowej w zakresie biotechnologii.	P2A_W10 P2A_W11 InzA_W03

K2A_W13	Zna i rozumie systemy zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej w przemyśle biotechnologicznym i przemysłach pokrewnych.	P2A_W11 InzA_W04
K2A_W14	Ma wiedzę w zakresie pozyskiwania i rozliczania funduszy na realizację projektów dla dowolnej inicjatywy w obszarze biotechnologii.	P2A_W08 P2A_W11 InzA_W04
K2A_W15	Zna metody, źródła i procedury pozyskiwania funduszy na zaplanowanie projektu dla dowolnej inicjatywy w obszarze biotechnologii.	P2A_W08 InzA_W01 InzA_W03 InzA_W04
K2A_W16	Rozumie specyfikę eksperymentu w dyscyplinie biotechnologia oraz specyfikę prowadzenia procesów biotechnologicznych w skali przemysłowej.	P2A_W02 P2A_W04 P2A_W07 P2A_W03 P2A_W05 InzA_W01 InzA_W02 InzA_W05
K2A_W17	Zna metodologię pracy doświadczalnej uwzględniającą typowe technologie inżynierskie w zakresie biotechnologii.	P2A_W02 P2A_W07 P2A_W06 InzA_W05
K2A_W18	Zna narzędzia informatyczne umożliwiające przygotowanie danych do publikacji.	P2A_W06 InzA_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w biotechnologii.	P2A_U01 InzA_U01
K2A_U02	Umie zastosować posiadaną wiedzę teoretyczną i praktyczną w opracowaniu i optymalizacji procesów biotechnologicznych, uzyskaniu nowych produktów i innowacyjnych procesów wytwórczych.	P2A_U01 P2A_U03 P2A_U05 P2A_U06 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U07
K2A_U03	Umie wykorzystać rozwiązania techniczne do projektowania oraz prowadzenia procesów ukierunkowanych na otrzymywanie produktów o pożądanym cechach.	P2A_U01 P2A_U03 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07
K2A_U04	Oceni korzyści i ryzyko wykorzystywania rozwiązań biotechnologicznych.	P2A_U06 P2A_U07 InzA_U04 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07
K2A_U05	Potrafi stosować procedury ochrony własności intelektualnej.	P2A_U02 P2A_U09
K2A_U06	Wykonuje projekt dla dowolnej inicjatywy w obszarze biotechnologii.	P2A_U11 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U04 InzA_U06

K2A_U07	Umie projektować oraz przygotować specyfikację zadań inżynierskich o charakterze badawczym i/lub praktycznym w zakresie biotechnologii.	P2A_U01 P2A_U04 InzA_U06 InzA_U08
K2A_U08	Zbiera i interpretuje dane empiryczne oraz na tej podstawie formułuje wnioski.	P2A_U06 P2A_U07 InzA_U06
K2A_U09	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji zwłaszcza ze źródeł informatycznych.	P2A_U02 P2A_U03 InzA_U05
K2A_U10	Stosuje metody statystyczne, techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych.	P2A_U05
K2A_U11	Umie przygotować wystąpienie ustne z prezentacją materiałów naukowych z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej.	P2A_U08 P2A_U10
K2A_U12	Potrafi napisać pracy badawczej w języku polskim oraz krótkiego doniesienia naukowego w języku obcym na podstawie własnych badań naukowych.	P2A_U09
K2A_U13	Planuje i wykonuje zadania badawcze pod kierunkiem opiekuna naukowego.	P2A_U02 P2A_U04 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
K2A_U14	Biegłe wykorzystuje literaturę naukową z zakresu biotechnologii w języku polskim, czyta ze zrozumieniem specjalistyczne teksty w języku angielskim.	P2A_U02 P2A_U07 P2A_U12
K2A_U15	Samodzielnie planuje własną karierę zawodową lub naukową.	P2A_U11
K2A_U16	Ma umiejętności językowe w zakresie biotechnologii, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P2A_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę i potrafi świadomie podnosić swoje kwalifikacje w formie kształcenia ustawicznego formalnego i nieformalnego.	P2A_K01 P2A_K05
K2A_K02	Potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	P2A_K01 P2A_K02
K2A_K03	Wykazuje gotowość pracy w grupie przyjmując różne role i odpowiednio określa priorytety realizowanych zadań i projektów.	P2A_K02 P2A_K03
K2A_K04	Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej.	P2A_K04 InzA_K01
K2A_K05	Systematycznie aktualizuje wiedzę biotechnologiczną i zna jej praktyczne zastosowania.	P2A_K01 P2A_K05 P2A_K07
K2A_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	P2A_K08 InzA_K02
K2A_K07	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowania narzędzi biotechnologicznych.	P2A_K06 InzA_K01

K2A_K08	Wykazuje racjonalną postawę w działalności zawodowej, w tym jej wpływ na środowisko.	P2A_K06 P2A_K07 InzA_K01
---------	--	--------------------------------

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji studiów drugiego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS – 90.

III. PRAKTYKA:

Student odbywa praktykę zawodową w łącznym wymiarze 160 godzin (6 ECTS).

Celem praktyki jest uzyskanie przez studenta pogłębionej wiedzy oraz nabycie umiejętności w zakresie metodyki realizowanych badań. Program praktyki uwzględnia specyfikę i tematykę realizowanej pracy dyplomowej, specyfikę studiowanego kierunku i specjalności, zaplanowane efekty kształcenia oraz rodzaj kwalifikacji, które student nabywa po jej zrealizowaniu. System kontroli realizacji praktyki obejmuje nadzór sprawowany przez opiekuna pracy dyplomowej/opiekuna praktyk oraz wydziałowego kierownika praktyk. Student zobowiązany do opracowania harmonogramu praktyk i prowadzenia dziennika praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Broker innowacji w przemyśle spożywczym**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz nauk społecznych i kompetencji inżynierskich.
2. **Profil kształcenia:** praktyczny.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** ma interdyscyplinarną, specjalistyczną wiedzę z zakresu: technologii i technik produkcji artykułów rolno – spożywczych, prawa, ekonomii oraz zarządzania (m.in. dotyczącą projektowania i wdrażania nowych oraz funkcjonowania istniejących procesów i systemów produkcyjnych oraz eksploatacyjnych wykorzystywanych w przetwórstwie żywności, innowacji produktowych w sektorze rolno-spożywczym, zarządzania bezpieczeństwem produkcji żywności, produkcji i projektowaniu maszyn, urządzeń dla rolnictwa i zakładów przetwórstwa spożywczego, przetwarzania i unieszkodliwiania powstających w przetwórstwie spożywczym odpadów, zarządzania przedsiębiorstwem, kosztami, finansami oraz jego kapitałem, personelem, a także koordynowania prac zespołów pracowniczych, marketingu oraz w zakresie aspektów prawnych związanych z funkcjonowaniem firmy i ochroną własności intelektualnej). Absolwent, dzięki wiedzy i umiejętnościom (*know-how*), samodzielnie lub pracując w zespole potrafi realizować zadania związane z usługą infobrokerską w zakresie transferu innowacyjnych rozwiązań w przetwórstwie żywności, produkcji żywności nieprzetworzonej, produkcji żywności wysokiej jakości. Posiada umiejętność sprawnego i skutecznego pozyskiwania i przetwarzania informacji pozwalającą na kompetentne dokonywanie przeglądów obecnego stanu określonej technologii/procesu/organizacji/usługi/oferty produktowej, wyszukiwanie odbiorców opracowanych innowacyjnych rozwiązań w wyżej wymienionym zakresie bądź też wyszukiwanie innowacyjnych rozwiązań dla odbiorców. Posiada umiejętności związane z efektywną organizacją pracy własnej i zespołowej, rozwijaniem kreatywności i sposobu myślenia zmierzającego do maksymalnego skrócenia czasu i kosztów dotarcia do danych i przekazania ich jednostkom zainteresowanym. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) P - profil praktyczny
 - c) I - studia pierwszego stopnia
 - d) W - kategoria wiedzy
 - e) U - kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - g) RIP - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - h) S1P - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - i) InzP - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
 - j) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów broker innowacji w przemyśle spożywczym - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektów kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk społecznych oraz kompetencji inżynierskich
----------------------------	--	--

WIEDZA		
K1_W01	Ma wiedzę z zakresu matematyki, fizyki, chemii, biochemii i mikrobiologii konieczną do wyjaśniania zjawisk i procesów zachodzących podczas przechowywania surowców oraz przetwórstwa żywności.	R1P_W01 InzP_W02
K1_W02	Ma uporządkowaną wiedzę nt. trendów w technologiach pozyskiwania, przechowalnictwa i przetwórstwa surowców w przemyśle spożywczym.	R1P_W03 S1P_W01 S1P_W06
K1_W03	Ma uporządkowaną wiedzę nt. tradycyjnych i nowoczesnych metod oceny jakości artykułów rolno-spożywczych.	R1P_W03 InzP_W06
K1_W04	Charakteryzuje podstawowe procesy inżynierskie w przemyśle spożywczym.	R1P_W03 R1P_W04 R1P_W05 R1P_W07 InzP_W01 InzP_W02 InzP_W03
K1_W05	Charakteryzuje gospodarkę opakowaniową, magazynową, technikę i technologię magazynowania oraz sposoby składowania produktów spożywczych.	R1P_W04 R1P_W05 R1P_W07 InzP_W01 InzP_W02 InzP_W03
K1_W06	Ma specjalistyczną wiedzę technologiczną na temat wybranych branż przemysłu spożywczego.	R1P_W08 S1P_W09 InzP_W02
K1_W07	Zna zasady produkcji i znaczenie rynku żywności funkcjonalnej, tradycyjnej, regionalnej i ekologicznej.	R1P_W03 R1P_W06 S1P_W01 InzP_W03
K1_W08	Definiuje pojęcia związane z systemami zarządzania jakością oraz bezpieczeństwem zdrowotnym żywności.	R1P_W05 R1P_W06 R1P_W09 S1P_W07 InzP_W04 InzP_W06
K1_W09	Definiuje podstawowe terminy ekonomiczne oraz zna istotę, uwarunkowania i prawa procesu gospodarowania.	R1P_W02 S1P_W01 S1P_W08 InzP_W05
K1_W10	Ma podstawową wiedzę dotyczącą mechanizmu rynkowego, teorii cen oraz konsumenta i jego zachowań rynkowych we współczesnej gospodarce krajowej i międzynarodowej, ze szczególnym uwzględnieniem sektora rolno-spożywczego.	R1P_W02 R1P_W11 S1P_W01 S1P_W03 S1P_W04 S1P_W05 S1P_W08 InzP_W05
K1_W11	Ma podstawową wiedzę w zakresie teorii zarządzania oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu decyzyjnego w przemyśle spożywczym.	R1P_W02 S1P_W01 InzP_W05 InzP_W06

K1_W12	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości.	R1P_W11 S1P_W05 S1P_W11
K1_W13	Ma uporządkowaną wiedzę nt. aktualnych aktów normatywnych w zakresie prawa cywilnego, finansowego, administracyjnego, gospodarczego, w tym żywnościowego oraz z zakresu własności intelektualnej.	R1P_W02 R1P_W07 R1P_W09 R1P_W10 S1P_W02 S1P_W04 S1P_W07 S1P_W10 InzP_W04 InzP_W05
K1_W14	Ma podstawową wiedzę z zakresu zarządzania systemami informacyjnymi i ich wykorzystania do wdrażania innowacyjnych rozwiązań w przemyśle spożywczym.	S1P_W06 InzP_W05
K1_W15	Ma podstawową wiedzę pozwalającą na komunikowanie interpersonalne i społeczne oraz zna rodzaje i uwarunkowania więzi organizacyjnych.	R1P_W11 S1P_W04 S1P_W05 InzP_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Identyfikuje potrzeby informacyjne potencjalnych użytkowników innowacyjnych rozwiązań (technologicznych, technicznych, organizacyjnych, produktowo-usługowych).	R1P_U01
K1_U02	Potrafi wyszukać, ocenić jakość, przetworzyć i zaprezentować informacje dotyczące innowacyjnych rozwiązań w różnego typu źródłach (nowoczesnych i tradycyjnych).	R1P_U01 R1P_U02 R1P_U11 R1P_U12 S1P_U08 S1P_U09 S1P_U10 InzP_U02 InzP_U05
K1_U03	Sprawnie wykorzystuje technologię informacyjną w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji zgodnie ze standardami technicznymi (grafika inżynierska).	R1P_U01 R1P_U02 R1P_U03 S1P_U02 InzP_U01
K1_U04	Wykorzystuje wiedzę techniczno-technologiczną (inżynierska) do opracowywania bilansów materiałowych i energetycznych dla aparatów i procesów technologicznych.	R1P_U04 R1P_U08 S1P_U09 InzP_U08 InzP_U12
K1_U05	Planuje etapy projektowania i wdrażania nowych produktów/usług na rynku żywności oraz innowacji technologicznych, technicznych, marketingowych i organizacyjnych.	R1P_U06 S1P_U02 InzP_U06 InzP_U08
K1_U06	Potrafi posługiwać się narzędziami wykorzystywanymi w systemie zapewnienia jakości i bezpieczeństwa żywności.	R1P_U06 R1P_U10 S1P_U05 S1P_U07 InzP_U06 InzP_U07 InzP_U09

		InzP_U11
K1_U07	Sporządza (samodzielnie i w zespole) raporty techniczne, sprawozdania lub inną dokumentację z realizacji prostych badań i eksperymentów połączone z interpretacją wyników.	R1P_U01 R1P_U02 R1P_U11 R1P_U12 S1P_U01 S1P_U09 InzP_U01
K1_U08	Opisuje czynności zapewniające prawidłową organizację i wydajność procesu produkcji (z wykorzystaniem odpowiednich technik, metod, technologii i narzędzi).	R1P_U05 R1P_U06 R1P_U07 R1P_U08 R1P_U09 S1P_U03 InzP_U01 InzP_U02 InzP_U05 InzP_U07 InzP_U10
K1_U09	Obsługuje różne urządzenia wykorzystywane w przetwórstwie żywności służące obróbce technologicznej i kontroli procesów.	R1P_U08 R1P_U09 InzP_U12
K1_U10	Krytycznie ocenia innowacyjne kierunki w przetwórstwie żywności (z punktu widzenia techniczno-technologicznego, organizacyjnego i produktowego) w warunkach gospodarki rynkowej.	R1P_U05 S1P_U03 InzP_U03 InzP_U05
K1_U11	Przeprowadza podstawowe analizy dotyczące różnych aspektów jakości żywności (w tym: mikrobiologicznej, sensorycznej, fizyko-chemicznej).	R1P_U04 R1P_U05 R1P_U06 R1P_U08 S1P_U02 InzP_U01 InzP_U02
K1_U12	Dokonuje analizy oddziaływania produktów i procesów technologicznych na środowisko, proponując najbardziej korzystne rozwiązania dla środowiska.	R1P_U05 S1P_U01 S1P_U03 InzP_U05 InzP_U06 InzP_U07
K1_U13	Potrafi scharakteryzować poszczególne etapy i uwarunkowania związane z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.	R1P_U07 S1P_U03 InzP_U03 InzP_U04
K1_U14	Posiada umiejętność wykorzystania właściwych metod analizy ekonomiczno-finansowej do oceny działalności przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego i wyboru finansowania innowacyjnych przedsięwzięć.	R1P_U01 S1P_U02 S1P_U03 S1P_U04 S1P_U07 InzP_U03 InzP_U04
K1_U15	Stosuje podstawowe zasady rachunkowości oraz dokumentowania działalności gospodarczej.	R1P_U02 InzP_U04
K1_U16	Analizuje, interpretuje i prognozuje skutki zjawisk i procesów zachodzących w społeczeństwie i gospodarce oraz ocenia decyzje konsumentów i podmiotów gospodarczych.	R1P_U01 S1P_U01 S1P_U03 S1P_U04

		S1P_U08 InzP_U03 InzP_U05 InzP_U06
K1_U17	Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi i specyfikacjami (prawnymi i zawodowymi) w celu rozwiązywania konkretnych zadań w zakresie wdrażania innowacji na rynku żywności.	R1P_U10 S1P_U02 S1P_U05 InzP_U11
K1_U18	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej.	R1P_U02 R1P_U06 R1P_U07 R1P_U08 S1P_U02 S1P_U06 InzP_U09 InzP_U12
K1_U19	Ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	R1P_U11 R1P_U12 R1P_U13 S1P_U09 S1P_U10 S1P_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania i podnoszenia kwalifikacji w zawodzie brokera innowacji na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz rozwoju osobistego.	R1P_K01 R1P_K07 S1P_K01 S1P_K06 InzP_K01
K1_K02	Ma świadomość ważności i znaczenia informacji pozwalającej na wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w społeczeństwie wiedzy.	R1P_K03 R1P_K06 S1P_K01 S1P_K03 InzP_K01 InzP_K02
K1_K03	Stosuje się do zasad etyki zawodowej i odpowiedzialności za pracę obowiązujących brokera innowacji w sektorze rolno-spożywczym.	R1P_K03 InzP_K01
K1_K04	Wykazuje zdolność do pracy w zespole, przyjmowania w nim różnych ról, w tym roli kierowniczej.	R1P_K02 S1P_K02 S1P_K03 S1P_K05
K1_K05	Posiada rozwiniętą umiejętność komunikacji interpersonalnej.	S1P_K02 S1P_K07
K1_K06	Rozumie ekonomiczny kontekst podejmowanych i realizowanych przez siebie decyzji.	R1P_K04 R1P_K06 R1P_K08 S1P_K03 S1P_K05 InzP_K01
K1_K07	Potrafi wyznaczyć ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	R1P_K03 R1P_K07 R1P_K08 S1P_K06 S1P_K07 InzP_K02
K1_K08	Ma świadomość problemów i trudności	R1P_K04

	towarzyszących działalności gospodarczej oraz funkcjonowaniu przedsiębiorstw.	R1P_K06 S1P_K04 InzP_K01
K1_K09	Posiada kompetencje do uczestniczenia w tworzeniu innowacyjnych projektów w przemyśle spożywczym.	R1P_K08 S1P_K03 S1P_K05 InzP_K02
K1_K10	Potrafi angażować się w proces mediacji i rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych na poziomie przedsiębiorstwa i organizacji.	R1P_K04 S1P_K04 InzP_K02
K1_K11	Ma świadomość konieczności korzystania z dorobku obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz społecznych w rozwiązywaniu współczesnych problemów związanych z wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań.	R1P_K04 S1P_K01 S1P_K06 InzP_K01
K1_K12	Rozumie podstawowe aspekty zawodu brokera innowacji przez odbycie praktyki programowej oraz nawiązane kontakty ze środowiskiem praktyków: ekspertów, biznesmenów, naukowców z sektora rolno-spożywczego.	R1P_K07 S1P_K06 S1P_K07 InzP_K02
K1_K13	Ma świadomość znaczenia zawodowej i etycznej odpowiedzialności za kształtowanie i stan środowiska naturalnego.	R1P_K05 S1P_K04 InzP_K01

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 210.

III. PRAKTYKA ZAWODOWA: Wymiar praktyki: 3 miesiące (12 tygodni).

Student w VI semestrze odbywa praktykę zawodową w zakładach produkcyjnych, instytutach badawczych, laboratoriach usługowych, biurach projektowych, itp., związanych z produkcją, obrotem i oceną jakości żywności. W trakcie praktyki zapoznaje się z działalnością zakładu/instytucji oraz gromadzi dane do pracy dyplomowej. Celem kształcenia praktycznego jest poznanie i analiza potencjału innowacyjnego podmiotów gospodarczych, w których realizuje praktykę. Treści kształcenia: charakterystyka surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, odpadów i ich bilanse; zasoby techniczne zakładu (linie produkcyjne, maszyny i urządzenia, wyposażenie); procesy i operacje jednostkowe mające miejsce podczas produkcji żywności; systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności w zakładzie, stosowane normy i standardy; uwarunkowania ekonomiczne działalności zakładu przemysłowego (rentowność i obroty branży, koszty działalności, możliwość zwiększenia zysku w zakładzie); społeczne aspekty produkcji w zakładzie przemysłowym (gospodarka odpadami, ściekami, ochrona środowiska).

Efekty kształcenia dla kierunku **Pedagogika specjalna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym zorientowanym na zdobytą specjalizację zawodową, posiada kompetencje poznawcze, metodyczne, badawcze oraz umiejętności praktyczne. Posiada wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej, pedagogiki ogólnej, socjologii i psychologii, niezbędną do zrozumienia społeczno-kulturowego kontekstu edukacji, rehabilitacji i resocjalizacji oraz konstruowania własnego rozwoju zawodowego. Otrzymuje gruntowne przygotowanie merytoryczne i metodyczne. Absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne. Absolwent może podjąć pracę w instytucjach prowadzących działalność zgodną z profilem kształcenia – odpowiednio: edukacyjnych, opiekuńczych, placówkach pomocy społecznej, szczególnie, w placówkach dla osób starszych i niepełnosprawnych, w placówkach resocjalizacyjnych i penitencjarnych. Absolwent ma prawo ubiegania się o przyjęcie na studia trzeciego stopnia (doktoranckie).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) A - profil ogólnoakademicki
 - c) 2 - studia drugiego stopnia
 - d) W - kategoria wiedzy
 - e) U - kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - g) S2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów pedagogika specjalna - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K2_W01	Zna terminologię używaną w pedagogice i pedagogice specjalnej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym.	S2A_W01
K2_W02	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki i pedagogiki specjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk; ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin pedagogiki specjalnej, obejmującą ich teorię i praktykę.	S2A_W01
K2_W03	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki specjalnej, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne, filozoficzne i kulturowe uwarunkowania.	S2A_W03 S2A_W05

K2_W04	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki i pedagogiki specjalnej (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice).	S2A_W06
K2_W05	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie biologicznym, psychologicznym, filozoficznym i społecznym.	S2A_W05
K2_W06	Ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i prawnych człowieka niepełnosprawnego i niedostosowanego społecznie.	S2A_W03 S2A_W04 S2A_W08 S2A_W09
K2_W07	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach, istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych.	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07 S2A_W11
K2_W08	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat psychologicznych podstaw opieki, rehabilitacji i resocjalizacji człowieka w cyklu życia.	S2A_W06 S2A_W08
K2_W09	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń, zna specyfikę komunikowania się osób z różnymi formami i stopniami niepełnosprawności oraz niedostosowanych społecznie.	S2A_W04
K2_W10	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat metod, form i środków działalności edukacyjnej, rehabilitacyjnej i resocjalizacyjnej, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjnych.	S2A_W06 S2A_W09
K2_W11	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach funkcjonowania osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.	S2A_W01 S2A_W08
K2_W12	Ma pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu wsparcia, opieki, edukacji, rehabilitacji i resocjalizacji osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie, zna wybrane systemy wspierania tych osób w innych krajach.	S2A_W09
K2_W13	Ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach.	S2A_W04
K2_W14	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej.	S2A_W07 S2A_W10
UMIĘJĘTNOŚCI		
K2_U01	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania,	S2A_U01

	wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych.	
K2_U02	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, rehabilitacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych związanych z pracą z osobą niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie.	S2A_U02
K2_U03	Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, pedagogiki specjalnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych; posiada umiejętności z zakresu języka obcego na poziomie B2+.	S2A_U06 S2A_U11
K2_U04	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin naukowych.	S2A_U09 S2A_U10
K2_U05	Posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi i prawnymi.	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U05
K2_U06	Posiada rozwinięty warsztat umiejętności metodologicznych i badawczych w obrębie pedagogiki specjalnej, wskazuje kierunki dalszych poszukiwań badawczych.	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U08
K2_U07	Ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji pomocowych, opiekuńczych, edukacyjnych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.	S2A_U01 S2A_U03
K2_U08	Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie.	S2A_U06
K2_U09	Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych, prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	S2A_U04 S2A_U07
K2_U10	Potrafi wybrać i zastosować właściwy dla działalności pedagogicznej, rehabilitacyjnej lub resocjalizacyjnej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu	S2A_U04 S2A_U07

	efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych.	
K2_U11	Potrafi twórczo animować prace nad rozwojem własnym, uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	S2A_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, ma świadomość ciągłości rozwoju człowieka.	S2A_K06
K2_K02	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie wsparcia podopiecznych i ich środowiska.	S2A_K01 S2A_K04
K2_K03	Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogiki specjalnej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych.	S2A_K04 S2A_K05
K2_K04	Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych.	S2A_K03 S2A_K04
K2_K05	Odnacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych.	S2A_K05 S2A_K07
K2_K06	Jest wrażliwy na potrzeby osoby niepełnosprawnej i niedostosowanej społecznie, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz osób i środowiska niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie.	S2A_K02
K2_K07	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata.	S2A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 120.

III. PRAKTYKA:

- 1) praktyka śródroczna – 30 godzin,

2) praktyka ciągła pedagogiczna – 120 godzin.

Praktyki obejmują 30 godzin praktyki hospitacyjnej, w czasie których studenci poznają specyfikę różnych instytucji zajmujących się opieką, rehabilitacją, edukacją i resocjalizacją – właściwie do studiowanej specjalności.

Ciągłą praktykę pedagogiczną w wymiarze 120-godzin, studenci odbywają w ośrodkach i instytucjach zgodnych z ich profilem kształcenia, a więc odpowiednio w instytucjach i organizacjach pozarządowych świadczących usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne, edukacyjne dla dorosłych osób z niepełnosprawnością, w tym domach pomocy społecznej, hospicjach, ośrodkach rehabilitacyjnych, warsztatach terapii zajęciowej oraz w instytucjach resocjalizacyjnych o charakterze otwartym, np.: kuratorskich ośrodkach pracy z młodzieżą, świetlicach terapeutycznych, świetlicach środowiskowych, fundacjach i stowarzyszeniach, szkołach, a także w instytucjach o charakterze zamkniętym, m.in.: młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych, zakładach karnych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Turystyka i rekreacja**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych; nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych; nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej; nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** posiada pogłębioną wiedzę z zakresu organizowania i prowadzenia programów ruchowo-rekreacyjnych dla jednostek i grup społecznych oraz obsługi ruchu turystycznego. Jest ukierunkowany na wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju w przestrzeni turystycznej. Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie zagospodarowania, użytkowania oraz ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska. Zna zasady tworzenia i promocji produktów turystycznych dedykowanych jednostkom oraz grupom społecznym. Jest przedsiębiorczy i przygotowany do podejmowania działalności w szeroko rozumianej branży turystycznej i rekreacyjnej, zarówno w sferze komercyjnej, jak i państwowej oraz społecznej. Posiada umiejętności komunikowania się w co najmniej jednym języku obcym w zakresie turystyki i rekreacji. Absolwent może znaleźć zatrudnienie w: biurach podróży (organizatorzy turystyki, pośrednicy turystyczni, agenci turystyczni); hotelach; ośrodkach wypoczynkowych; gospodarstwach agroturystycznych; ośrodkach sportu i rekreacji; centrach rekreacji i odnowy biologicznej; urzędach administracji samorządowej i państwowej; domach kultury; organizacjach społecznych, fundacjach i stowarzyszeniach. Jest przygotowany do prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz przystąpienia do egzaminu dla kandydatów na pilotów wycieczek. Absolwent może pogłębiać swoją wiedzę na studiach podyplomowych oraz kontynuować naukę na studiach trzeciego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) A - profil ogólnoakademicki
 - c) 2 - studia drugiego stopnia
 - d) W - kategoria wiedzy
 - e) U - kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - g) P2A - efekty kształcenia w obszarze studiów w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
 - h) R2A - efekty kształcenia w obszarze studiów w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
 - i) M2 - efekty kształcenia w obszarze studiów w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej dla studiów drugiego stopnia
 - j) S2A - efekty kształcenia w obszarze studiów w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - k) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku turystyka i rekreacja	Symbol efektu kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie: nauk przyrodniczych; nauk rolniczych, leśnych

kierunkowego	- po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	i weterynaryjnych; nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej; nauk społecznych
WIEDZA		
K2_W01	Posiada poszerzoną wiedzę w zakresie biologicznych podstaw aktywności ruchowej oraz zna fachową terminologię i metodologię badania zjawisk w obszarze rekreacji.	M2_W01 M2_W10
K2_W02	Rozumie oraz analizuje psychologiczne i społeczne uwarunkowania aktywności ruchowej, zachowań prozdrowotnych i rekreacyjnych jednostek i grup społecznych.	M2_W04 M2_W06
K2_W03	Zna zasady funkcjonowania i obsługi sprzętu i urządzeń wykorzystywanych w zakresie zaspokojenia potrzeb aktywności ruchowo-rekreacyjnej jednostki i grup społecznych.	M2_W07
K2_W04	Posiada i wykorzystuje wiedzę z zakresu ochrony praw autorskich oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej w obszarach związanych bezpośrednio z turystyką i rekreacją.	M2_W11 S2A_W10 P2A_W10 R2A_W08
K2_W05	Zna zasady kreowania i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości w turystyce na bazie wiedzy z obszarów właściwych dla studiowanego kierunku turystyka i rekreacja.	M2_W12 S2A_W11 P2A_W11 R2A_W09
K2_W06	Ma poszerzoną wiedzę na temat prawnych, moralnych i etycznych zasad funkcjonowania branży usług turystycznych.	S2A_W07
K2_W07	Zna kulturowe, religijne i społeczne uwarunkowania podejmowania aktywności turystycznej człowieka oraz ma pogłębioną wiedzę na temat wpływu turystyki na zjawiska społeczno-kulturowe.	S2A_W05 S2A_W08
K2_W08	Zna geograficzno-ekonomiczne i geopolityczne uwarunkowania i bariery rozwoju współczesnej turystyki.	S2A_W03
K2_W09	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie metod, narzędzi oraz systemów organizacji i obsługi sektora usług turystycznych, a także technik badania zjawisk w obszarze turystyki.	S2A_W06
K2_W10	Ma pogłębioną wiedzę na temat zasobów i walorów turystycznych środowiska przyrodniczego, dostrzega powiązania i zależności pomiędzy środowiskiem przyrodniczym a turystyką i rekreacją.	P2A_W04
K2_W11	Zna aktualne problemy wynikające z wzajemnych zależności między turystyką i rekreacją a środowiskiem naturalnym, rozumie potrzebę rozwoju turystyki i rekreacji zgodnie z koncepcją rozwoju zrównoważonego.	P2A_W05
K2_W12	Zna zasady planowania badań dotyczących użytkowania środowiska naturalnego dla turystyki i rekreacji, z wykorzystaniem odpowiednich technik i narzędzi badawczych.	P2A_W02 P2A_W07
K2_W13	Rozumie potrzebę opierania prac badawczych oraz działań gospodarczych i organizacyjnych w zakresie	P2A_W02

	turystyki i rekreacji na danych empirycznych.	
K2_W14	Ma aktualną i pogłębioną wiedzę na temat regionów turystycznych Polski i świata, charakteryzuje ich zasoby i walory.	P2A_W05
K2_W15	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii w kontekście turystyki i rekreacji.	P2A_W09
K2_W16	Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie naturalnych i antropogenicznych zmian zachodzących w biosferze oraz zasad kształtowania elementów środowiska naturalnego na potrzeby turystyki i rekreacji.	R2A_W03
K2_W17	Wykazuje znajomość zasad dotyczących organizowania i funkcjonowania turystyki na obszarach wiejskich.	R2A_W07
K2_W18	Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie metod badania i kształtowania krajobrazu rolniczego w celu efektywnego zaspokajania potrzeb przestrzeni czasu wolnego człowieka.	R2A_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Wykorzystując umiejętność stosowania technik efektywnego komunikowania się, potrafi sformułować i zrealizować program działań zmierzających do zaspokojenia potrzeb klienta w zakresie aktywności ruchowej oraz zachowań turystyczno-rekreacyjnych.	M2_U01 M2_U05
K2_U02	Potrafi kreować i weryfikować tezy badawcze dotyczące przestrzeni czasu wolnego i aktywności ruchowej jednostki oraz grup społecznych.	M2_U08
K2_U03	Potrafi kreować, realizować oraz modyfikować programy turystyczne i zajęcia rekreacyjno-ruchowe dla jednostek i grup społecznych.	M2_U10 M2_U12
K2_U04	Posiada umiejętność oceny przydatności oraz wykorzystania wiedzy z zakresu norm prawnych i zjawisk społeczno-ekonomicznych w obszarze turystyki, analizując skuteczność jej zastosowania.	S2A_U05 S2A_U06
K2_U05	Poprzez właściwy dobór narzędzi identyfikuje i analizuje społeczno-kulturowe podłoże potrzeb i oczekiwań jednostki oraz grup społecznych w obszarze turystyki.	S2A_U02
K2_U06	Rozumie, bada i analizuje zjawiska społeczno-geograficzno - ekonomiczne przestrzeni turystycznej, diagnozując i rozwiązując konkretne problemy w obszarze turystyki.	S2A_U07 S2A_U08
K2_U07	Przygotowuje pisemne opracowanie problemu badawczego z zakresu turystyki i rekreacji z udokumentowaniem poszczególnych etapów pracy w języku polskim i obcym.	S2A_U09 P2A_U09 R2A_U08 S2A_U11 P2A_U12 R2A_U10 M2_U13 M2_U15
K2_U08	Prezentuje ustnie na forum publicznym problemy, poglądy oraz efekty własnej pracy badawczej z zakresu turystyki i rekreacji w języku polskim i obcym z wykorzystaniem środków multimedialnych.	S2A_U10 P2A_U10 R2A_U09 S2A_U11 P2A_U12 R2A_U10 M2_U14 M2_U15

K2_U09	Potrafi formułować uzasadnione poglądy i wnioski w zakresie interakcji pomiędzy turystyką a środowiskiem przyrodniczym, opierając się na krytycznej analizie zebranych danych empirycznych ze źródeł rozproszonych.	P2A_U03 P2A_U07 P2A_U06
K2_U10	Stosując właściwe narzędzia i metody analityczne, potrafi planować i realizować projekty badawcze i ekspertyzy w zakresie użytkowania środowiska przyrodniczego dla celów turystyki i rekreacji.	P2A_U01 P2A_U04
K2_U11	Posiadając umiejętność wyszukiwania i właściwego doboru źródeł danych, potrafi dokonać analizy związków turystyki z procesami kształtowania środowiska na obszarach wiejskich.	R2A_U01
K2_U12	Stosując właściwe narzędzia i metody analityczne, identyfikuje złożone problemy rolniczego użytkowania środowiska naturalnego na potrzeby rozwoju turystyki.	R2A_U05
K2_U13	Potrafi dobierać i modyfikować metody oraz zakres działań podejmowanych na potrzeby rozwoju turystyki i rekreacji w oparciu o zasadę zrównoważonego kształtowania i wykorzystania zasobów środowiska naturalnego.	R2A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w obszarach związanych z turystyką i aktywnością ruchowo-rekreacyjną, potrafi poziom ten podnosić i rozwijać w aspekcie działalności zawodowej w branży turystyczno-rekreacyjnej.	S2A_K06 P2A_K05 M2_K09 R2A_K07
K2_K02	rozumie potrzebę ciągłego rozwoju, tak osobistego jak i zawodowego w obszarze turystyki i rekreacji, inspirując siebie i otoczenie do ustawicznego uczenia się.	S2A_K01 P2A_K01 M2_K01 R2A_K01
K2_K03	Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i strukturach realizujących działania w obszarze turystyki i rekreacji.	S2A_K02 P2A_K02 M2_K04 R2A_K02
K2_K04	Odnacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie zawodowe w branży turystyczno-rekreacyjnej oraz ma poczucie odpowiedzialności wobec ludzi i grup społecznych, dla dobra których stara się działać, wykorzystując te cechy do kreowania postaw przedsiębiorczych.	S2A_K07 P2A_K08 M2_K04 M2_K07 R2A_K08
K2_K05	Potrafi planować własną pracę, ustala hierarchię wartości i działań w realizacji podejmowanych zadań, poszukując optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań w obszarach związanych z turystyką i aktywnością ruchowo-rekreacyjną jednostek i grup społecznych.	S2A_K03 P2A_K03 M2_K05 R2A_K03
K2_K06	Identyfikując różne sfery oddziaływania turystyki i aktywności ruchowo-rekreacyjnej jednostki i grup społecznych, ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego regionu, kraju, Europy i świata.	S2A_K04 P2A_K04 M2_K06 R2A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 120.

III. **PRAKTYKI:**

W trakcie procesu kształcenia będą realizowane praktyki w wymiarze 160 godz., liczba punktów ECTS – 6. W ramach realizowanego programu praktyk studenci będą doskonalili wiedzę, umiejętności i kompetencji społeczne w placówkach samorządowych zajmujących się opracowywaniem, wdrażaniem i promocją programów rozwoju sektora usług turystycznych; w ośrodkach kultury oraz w obiektach świadczących usługi w branży sportowo-rekreacyjnej.

Efekty kształcenia dla kierunku **Wojskoznawstwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia - licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do podejmowania różnorodnych zawodów i ról społecznych wymagających ogólnych kwalifikacji i umiejętności dynamicznego dostosowywania się do zadań zawodowych. Absolwent posiada rozszerzoną wiedzę i umiejętności rozwiązywania problemów z zakresu wojskowości. Umie ją wykorzystać w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Ma krytyczny stosunek do literatury naukowej, do poznawanych faktów oraz posiada umiejętności poprawnego rozumienia i odtwarzania dziejów m.in. poprzez opanowanie warsztatu naukowego i praktycznego działania. Posiada umiejętności i kompetencje rozumienia celów i zasad związanych z wojskowością i polityką proobronną państwa, analizy przyczyn i konsekwencji współczesnych sojuszy i organizacji wojskowych oraz wojskowo-politycznych. Umie gromadzić, przetwarzać oraz przekazywać informacje, a także uczestniczyć w pracy zespołowej. Posługuje się językiem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania zadań w życiu zawodowym. Absolwent posiada ogólne wykształcenie humanistyczne oraz wiedzę w zakresie dziejów wojskowości Polski i powszechnej, jak i realności współczesnych zagrożeń. Rozumie oraz potrafi analizować zjawiska i procesy dziejowe w skali globalnej, regionalnej, państwowej i lokalnej. Posiada kompetencje językowe zgodnie z kryteriami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego B2. Absolwent ma ukształtowane nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego. Absolwent ma wiedzę z zakresu roli, znaczenia i miejsca sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa państwa, a także mechanizmów, metod i form rozwoju wojskowości. Jest przygotowany do pracy i służby w:
 - instytucjach i jednostkach Wojska Polskiego,
 - instytucjach współpracujących z Wojskiem Polskim, Strażą Graniczną, służbami celnymi oraz innymi służbami mundurowymi,
 - administracji rządowej i samorządowej,
 - wydawnictwach i środkach masowego przekazu,
 - placówkach muzealnych, oświatowych i kulturalnych,
 - obsłudze turystyki militarnej w Polsce jak i krajach europejskich.Jest przygotowany do realizacji zadań administracyjnych, organizacyjnych (menedżerskich), dydaktyczno-wychowawczych oraz zadań w zakresie komunikacyjnym i negocjacyjnym w obszarze związanym z wojskowością obronnością i bezpieczeństwem państwa. Może również podejmować samodzielną działalność gospodarczą. Absolwent ma możliwość kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia oraz na studiach podyplomowych.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreślnikiem)	–	kierunkowe efekty kształcenia
b) A	–	profil ogólnoakademicki
c) 1	–	studia pierwszego stopnia
d) W	–	kategoria wiedzy
e) U	–	kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	–	kategoria kompetencji społecznych
g) H1A	–	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
h) S1A	–	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
i) 01, 02, 03 i kolejne	–	numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów wojskoznawstwo - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K1_W01	Zna różne obszary badawcze z zakresu studiowanego kierunku uwzględniające kryterium chronologiczne, merytoryczne oraz specjalistyczne.	H1A_W01 S1A_W02
K1_W02	Opanował fachową terminologię z zakresu nauk studiowanego kierunku, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych.	H1A_W02 S1A_W01
K1_W03	Ma podstawową, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o dziejach wojskowych dawnej i współczesnej Polski, państw europejskich i pozaeuropejskich.	H1A_W03
K1_W04	Zna wybrane zagadnienia w ujęciu chronologicznym, merytorycznym i specjalistycznym w obszarach myśli wojskowej, sztuki wojennej, konfliktów zbrojnych, ochrony granic, systemu obronności i bezpieczeństwa państwa, służb i wojsk specjalnych, zagadnień w ramach nauk pomocniczych historii wojskowej, geopolityki, współczesnych zagrożeń, organizacji wojskowych i wojskowo-politycznych, zagadnień wojny w aspekcie etycznym, antropologicznym i społeczno-demograficznym.	H1A_W04 S1A_W07
K1_W05	Wykazuje znajomość historii porównawczej Europy w obszarach ustrojów państwowych, stosunków międzynarodowych, funkcjonowania sił zbrojnych.	H1A_W04 S1A_W03
K1_W06	Kojarzy powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi, politycznymi i wojskowymi.	H1A_W05 S1A_W02
K1_W07	Rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w aspekcie upowszechniania wiedzy.	H1A_W08 H1A_W10
K1_W08	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej. Rozumie rozwój zjawisk i procesów dziejowych w czasie oraz metodę ich właściwego ujmowania.	H1A_W01 H1A_W02 H1A_W06 H1A_W07
K1_W09	Zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu naukowego.	H1A_W07 H1A_W08
K1_W10	Posiada podstawową wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych do poznania obszarów studiowanego kierunku.	H1A_W07
K1_W11	Kojarzy powiązania interdyscyplinarne i dostrzega oraz rozumie obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy historyka wojskowości.	H1A_W01 H1A_W05 S1A_W01
K1_W12	Ma podstawową wiedzę na temat dorobku historiografii w zakresie studiowanego kierunku, rozpoznaje i zna różnice w ujęciach w różnych okresach czasu i kontekstach. Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego.	H1A_W06 S1A_W10
K1_W13	Wie, że badania i debata naukowa są procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.	H1A_W06 H1A_W09

	Ma świadomość kompleksowej natury języka, jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.	
K1_W14	Wie o istnieniu różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym.	H1A_W05 S1A_W07
K1_W15	Zna główne kierunki rozwoju badań, a zwłaszcza najnowsze osiągnięcia w zakresie studiowanego kierunku.	H1A_W06
K1_W16	Tłumaczy podstawową terminologię fachową w przynajmniej jednym języku nowożytnym.	H1A_W07 H1A_W09
K1_W17	Orientuje się w działalności współcześnie działających instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę.	H1A_W10 S1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Samodzielnie zdobywa i utrwała wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; rozwija i pogłębia umiejętności i kompetencje profesjonalne z zakresu studiowanego kierunku, wykazuje umiejętność w samodzielnym podejmowaniu profesjonalnych działań zawodowych.	H1A_U01 H1A_U03
K1_U02	Potrafi wskazać, udowodnić i omówić wzajemne relacje różnych kierunków badań w obszarze studiowanego kierunku, uwzględniających kryterium chronologiczne, merytoryczne oraz specjalistyczne. Potrafi posłużyć się w stopniu podstawowym właściwymi pojęciami, teoriami, wzorami i przykładami badawczymi w zakresie nauk studiowanego kierunku w typowych sytuacjach profesjonalnych.	H1A_U01 H1A_U02 H1A_W04 H1A_W06
K1_U03	Opanował, stosuje i rozwija podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauk studiowanego kierunku, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.	H1A_U03
K1_U04	Analizuje, interpretuje i stosuje poprawnie podstawowe terminy fachowe właściwe dla nauk studiowanego kierunku i pokrewnych, w pracy nad wybranymi tematami, jak też w popularyzacji nauk studiowanego kierunku.	H1A_U04
K1_U05	Analizuje krytycznie, interpretuje i wykorzystuje teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne wytwory cywilizacji przydatne w pracy i warsztacie badawczym. Streszcza, zapisuje i kataloguje uzyskane tą drogą informacje.	H1A_U05
K1_U06	Stosuje podstawowe elementy warsztatu badań historyka wojskowości dobierając metody i narzędzia właściwe dla wybranego problemu.	H1A_U01 H1A_U05
K1_U07	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk studiowanego kierunku oraz pokrewnych, korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp. Systematyzuje i opracowuje wyniki kwerendy.	H1A_U01 H1A_U02
K1_U08	Prezentuje efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik.	H1A_U02 H1A_U07 H1A_U08
K1_U09	Pracuje w zespole, rozwiązuje proste problemy, potrafi analizować własne działania, prezentuje wyniki stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury.	H1A_U07 S1A_U06
K1_U10	Wykorzystuje zdobytą wiedzę, formułuje w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień z obszaru studiowanego kierunku.	H1A_U02 H1A_U06

K1_U11	Poprawnie redaguje, komentuje i opatruje aparatem krytycznym teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk studiowanego kierunku	H1A_U08 S1A_U09
K1_U12	Komunikuje się w języku ojczystym i języku obcym z zastosowaniem profesjonalnej właściwej terminologii.	H1A_U07 H1A_U09
K1_U13	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym z wykorzystaniem fachowej literatury oraz tekstów źródłowych.	H1A_U09 H1A_U10 S1A_U10 H1A_U09
K1_U14	Korzysta z technologii informacyjnej, multimedialnych i zasobów Internetu, potrafi oceniać i opracowywać potrzebne materiały.	H1A_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie konieczność przestrzegania zasad i norm etycznych w pracy badawczej, a także w popularyzacji wiedzy. Uznaje i szanuje różne punkty widzenia, determinowane podłożem narodowym i kulturowym.	H1A_K04 H1A_K06
K1_K02	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy oraz umiejętności warsztatowych i rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji personalnych, społecznych oraz fachowych.	H1A_K01 H1A_K02 S1A_K01
K1_K03	Docenia, szanuje i jest gotowy promować tradycje wojskowe oraz dziedzictwo kulturowe swojego regionu, Polski oraz Europy dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.	H1A_K05 H1A_K06
K1_K04	Uczestniczy w dyskusji, przekazuje informacji osobom zainteresowanym spoza grona fachowców. Wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech.	H1A_K02 H1A_K03 H1A_K06
K1_K05	Rozwija swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne, jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych. Umiejętnie i aktywnie propaguje wiedzę w środowisku lokalnym.	H1A_K01 H1A_K05 S1A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 180.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem studiów, studenci zobligowani są do zrealizowania praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (160 godzin). Student może przystąpić do odbywania praktyki nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów. Rozliczenie praktyki musi nastąpić do końca V semestru.

Cele praktyki:

- nabycie podstawowych umiejętności potrzebnych absolwentowi do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w skali globalnej i regionalnej,
- kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych,
- nabycie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych,
- zapoznanie się całokształtem funkcjonowania instytucji, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie (specyfiką danej instytucji, strukturą organizacyjną danej instytucji, całokształtem pracy na danym stanowisku),
- konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Student realizuje praktykę w instytucjach administracji państwowej i samorządowej, jednostkach wojskowych i policyjnych, przedsiębiorstwach współpracujących z instytucjami wojskowymi, Strażą Graniczną, służbami celnymi oraz innymi służbami mundurowymi, instytucjach edukacyjnych,

muzealnych i kulturalnych, wydawnictwach i środkach masowego przekazu, stowarzyszeniach społecznych propagujących postawy proobronne. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie analizy dokumentacji złożonej przez studenta. Dokumentację stanowi prawidłowo wypełniony dziennik praktyk, w którym wybrana przez studenta instytucja potwierdza rozpoczęcie i zakończenie praktyk, a zakładowy opiekun praktyk wystawia pisemną opinię. W dzienniczku student prowadzi tygodniową kartę pracy.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie fachowych kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką jednostki wojskowej, instytucji lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań na rzecz bezpieczeństwa, kraju, regionu, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników systemu zabezpieczenia szeroko rozumianego bezpieczeństwa oraz prowadzonej dokumentacji.